

Nap

augusztus

Észlelő	vizu+fotó	műszer	módszer
Farkas László (Budapest)	17	10 L	v
Fekete János (Felsőzsolca)	1	6,3 L	pr
Glász Gábor (Környe)	19+2	6,2 T	tá, f
Hadházi Csaba (Hajdúhadház)	7	16 T	v, r
Iskum József (Budapest)	12+8	10 L	f, r, pr
Jurek Zoltán (Debrecen)	1	3 L	v
Kondorosi Gábor (Pécs)	13+3	6 L	tá, f
Nagy Sándor (Bős, CS)	0+1	8 L	f
Dr. Prehoffer Elemér (Budapest)	12	8 L	pr
Ravasz Bálint (Gyopárosfürdő)	1	5 L	pr, r
Réti Lajos (Győr)	1+1	10 T	v, r
Vicián Zoltán (Héhalom)	1	25 T	r
Dr. Zseli József (Mezőfalva)	2	8 L	v, r

Észlelések száma:	87+15	Foltcsoport MDF:	10,6
Észlelt napok száma:	27	Fáklya terület mdf:	6,6

Rövidítések: v= vizuális módszer, r= részletrajz, f= fotó, pr= projekciós módszer, tá= táblázatos adatok, j= jegyzet, AA= aktív terület, MDF= átlagos napi gyakoriság, PU= penumbra, U= umbra, CM= centrálmeridián.

A napaktivitás augusztusban nagyon magas volt. Hó elején még 5 AA, ötödikén már 15 AA látható, hatodikán pedig 16. 11-én, 15-én és 21-én szintén 15 AA, köztük gyengén csökken az aktivitás, de nem esik 10 AA alá. Hó végére erősen süllyed, 29-én csak 2 AA látható. Hat szabadszemes csoportot is észleltünk, de csak kettő volt közülük igazán nagy.

3-án kel -18° -on az első óriás H típusú AA, 60x80 ezer km-es PU jellemzi. 9-én van a CM-en, addig több szoros U alkotja, utána két nagyobb, fényes, stabil hidakkal. Ez a kettő É-D-i irányban helyezkedik el. 11-én a legtöbb benne az umbra, 122 db, másnapra viszont csak a fele. 15-én nyugszik, változatlan méretben.

Kelésekor keletkezik tőle D-re -25° -on egy B- majd 6-ától D típusú folt. 10-ére csak C típusú, 11-ére I típusú. Ezzel egyidőben 11-én keletkezik tőle É-ra -10° -on egy B, mely 14-ére I típusú. Így is nyugszik, szintén 15-én. Ezt a H típusú AA-t K-ről és Ny-ről kísérték más csoportok is, -14 és -15 fok között.

2/3-án van a CM-en -18° -on egy instabil H-I típusú AA (átmérő: 50 ezer km), mely hó végén is ilyen stabil, csak kisebb méretű; ez már a negyedik láthatósága volt. 4/5-én -24° -on egy kisebb, bonyolult, D típusú csoport látható a CM-en. 6-7-8-án van a CM-en -15 , -15 és -18 fokon egy I, D, I típusú csoportlánc. Ezt követi egy H típusú AA. 11-12-én van a CM-en -13 és -14 fokon a sort lezáró I és D típusú AA. Ezekkel egyidőben az É-i

félgömbön 10 db kisebb AA látszott 11 és 30 fok között. A fele elhalt 1—2 nap után, csak két stabil I típusú maradt meg. Az első 8-án volt a CM-en 16°-on, a második 12/13-án 12°-on. Utóbbi közül sok volt a póruscsoport képződés, mozgás. A D-i félgömb 19-e után gyenge aktivitást mutat, egy stabil I típusú AA épp 19-én van a CM-en, -24°-on. 23—25-én halad át a CM-en -23 ill. -14 fokon 4 db B-C típusban fejlődő AA.

A hó végén feltűnő magasságban észlelhető 2—3 fáklyamező. 24-én a DK-i negyedben -34°-on kel hosszúkás pettyes mező, keleti szélén tömör, csillag alakú. Végig követhető, nyugvása szeptember elején, a csillagalakzat gereblyére emlékeztet nyugvásakor. 28/29-én volt a CM-en. 31-én szintén -40° körül látható egy fáklyamező a CM-en.

10-étől kel az északi félgömbön egy foltmező, mely magában foglalja a második óriás foltcsoportot. 30°-on egy nyolcas alakú I típusú AA, 13°-on egy másik I típusú. A kettő között A-B-C fejlődésű foltok alakulnak ki, -25°-on. 11-én kel egy D típusúnak tűnő AA, 17°-on. 14-én már E típusú, a vezető U több darabból álló, a követő U hasonló, de kisebb. Az egész egy PU-ban, 15-én 80 db U-val. Mérete ekkor 50x120 ezer km. 16-án az U-szám 141 db (17/18-án van a CM-en), ekkor már a közbülső PU-rész szétesőben, U-k köré csapódik, kivehető a vezető és követő folt. (Ekkorra a tőle Ny-ra levő csoportok csaknem elhaltak.) Mérete 55x160 ezer km. 18-ára a követő folt felére csökken, 20-án még mindig 137 db U látszik, de 21-ére felére esik vissza. A követő rész elhalóban; az AA 23-án nyugszik.

Ezt a csoportot követi 18°-on egy C, 28°-on egy B, 28°-on pedig egy D típusú AA. A második C típusú AA vezetője 48x32 ezer km-es. 18-án csak ez él. 20-án befűződik, fekvő nyolcas alakú, körülötte több pórús. Nem válik szét, 25-én nyugszik. 25-e után már csak apró I és B típusú AA-k láthatók. Tőle délkeletre 29-én kel még egy I típusú AA, -30°-on, két U-val, sok pórrussal.

ISKUM JÓZSEF

ELADÓ 80/740-es MOM-lencsés távcső 57/190-es keresővel. Zenitprizma, Zenit-közgyűrűs csatlakozással.

Szabó Dániel
1043 Budapest, Aradi u. 5.

ELADÓ japán gyártmányú, komplett 60/800-as lencsés távcső. Állítható magasságú parallaktikus fa állvány, 3 db Huyghens-okulár, napszűrő, 6x24-es kereső, hmg: 10,7. Irányár: 12 ezer Ft.

Horváth Tivadar tanár
7629 Pécs, Dobó István u. 35—37.

ELADÓK Cassegrain- és Newton-távcsövek (csak tubus) 15—22 cm-es átmérő között.

Csatlós Géza (tel.: (1)221-050)

ELADÓ egy parallaktikus tengelyrendszer (fokbeosztásos osztottkörök, nóniusz, finombeállítás, precíz, rezgésmentes csapágyazás). Masszív kivitel kb. 250-es tükrös rendszerhez. ELADÓ 145/1300-as fő-tükör, segédtükör a főtükrőhöz méretezve, polírozva.

Sárközi László
1121 Mártonhegyi út 7/b.
Tel.: 169-9499/1805 8—15 ó. között

ELADÓ 300/2100-as német szerelésű távcső, félkész óraművel.

Veres Sándor
3529 Miskolc, Oszip I. u. 14.

VENNÉK óragépet 200/1000-es Newton-reflektorhoz.

Papp Károly
8600 Siófok, Fő u. 204—210.